

Hướng dẫn soạn bài Sự giàu đẹp của tiếng Việt Sách giáo khoa Ngữ Văn lớp 7 tập 2 được trình bày ngắn gọn, chi tiết nhất dưới đây để các em hiểu rõ hơn về bài học này, từ đó chuẩn bị tốt cho tiết học tới.

Bố cục bài Sự giàu đẹp của tiếng Việt

- Phần 1 (từ đầu đến "qua các thời kì lịch sử"): Khẳng định tiếng Việt là thứ tiếng hay và đẹp, là niềm tự hào của người Việt Nam.

- Phần 2 (đoạn còn lại): Những minh chứng chứng minh sự giàu đẹp của tiếng Việt.

Hướng dẫn trả lời câu hỏi soạn văn bài Sự giàu đẹp của tiếng Việt

Soạn Câu 1 trang 37 sgk ngữ văn 7 tập 2

Phần 1 (đoạn 1, 2): Tiếng Việt đẹp và hay (luận điểm chính, tổng quát)

Phần 2 (còn lại): Chứng minh sự giàu đẹp, phong phú của tiếng Việt.

Soạn Câu 2 ngữ văn 7 tập 2 trang 37 sgk

Nhận định Tiếng Việt có những đặc sắc của một thứ tiếng đẹp và hay được trình bày:

+ Câu mở đầu khẳng định giá trị, vị thế của tiếng Việt

+ Về thứ hai, giải thích ngắn gọn nhận định ấy.

Soạn Câu 3 trang 37 tập 2 sgk ngữ văn 7

Để chứng minh cho vẻ đẹp của tiếng Việt, tác giả trình bày những ý kiến theo 2 phương thức: trực tiếp, gián tiếp.

+ Tiếng Việt là một thứ tiếng đẹp, cái đẹp ở mặt ngữ âm

+ Ý kiến của một người nước ngoài: ấn tượng của họ khi nghe người Việt nói, nhận xét của những người am hiểu tiếng Việt như các giáo sĩ nước ngoài

+ Hệ thống nguyên âm và phụ âm giàu thanh điệu, phong phú

Soạn Câu 4 trang 37 sgk ngữ văn lớp 7 tập 2

Sự giàu có và khả năng phong phú của tiếng Việt được thể hiện qua: ngữ âm, từ vựng và ngữ pháp

- Ngữ âm: Hệ thống nguyên âm, phụ âm phong phú, giàu thanh điệu

- Từ vựng: dồi dào giá trị thơ, nhạc, họa, gợi hình, giàu nhạc điệu

- Ngữ pháp: tiếng Việt rất uyển chuyển, nhịp nhàng

+ Ví dụ: sự hài hòa về thanh điệu, sự phong phú về ngôn từ trong Truyện Kiều hoặc trong Chinh phụ ngâm, thơ của Tố Hữu...

⇒ Tác giả làm nổi bật sự giàu có của tiếng Việt, chính là sự sáng tạo từ ngữ mới phù hợp với sự phát triển của xã hội

Soạn ngữ văn Câu 5 trang 37 sgk tập 2

Điểm nổi bật trong nghệ thuật nghị luận ở bài văn này:

- Tác giả kết hợp hài hòa giữa giải thích, chứng minh với bình luận

- Lập luận chặt chẽ: nhận định ngay phần mở bài, tiếp đó chứng minh

- Tác giả đã phải sử dụng một hệ thống chặt chẽ: nêu nhận định khái quát, giải thích bằng nhiều phương thức linh hoạt

- Sử dụng biện pháp mở rộng câu nhằm làm rõ nghĩa giống như vừa ghi chú, vừa bổ sung thêm nhiều khía cạnh mới hoặc mở rộng điều đang nói.

Luyện tập Sự giàu đẹp của tiếng Việt**Câu 1 trang 37 SGK tập 2**

Sưu tầm, ghi lại những ý kiến nói về sự giàu đẹp, phong phú của tiếng Việt và nhiệm vụ giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt.

+ Phạm Văn Đồng: "Tiếng Việt của chúng ta rất giàu. Tiếng Việt của chúng ta rất đẹp. Giàu bởi kinh nghiệm đấu tranh của nhân dân ta lâu đời và phong phú. Đẹp bởi tâm hồn của người Việt Nam ta rất đẹp. Hai nguồn của cái giàu, cái đẹp ấy là ở chỗ tiếng Việt là tiếng nói của nhân dân, đầy tình cảm, màu sắc và âm điệu, hồn nhiên, ngộ nghĩnh và đầy ý nghĩa; đồng thời nó là ngôn ngữ của văn học mà những nhà thơ lớn như Nguyễn Trãi, Nguyễn Du... và những nhà văn, nhà thơ ngày nay ở miền Bắc và miền Nam đã nâng lên đến trình độ rất cao về nghệ thuật."

Câu 2 ngữ văn 7 trang 37 SGK

Năm dẫn chứng thể hiện sự giàu đẹp của tiếng Việt về ngữ âm và từ vựng trong các bài văn, thơ đã học hoặc đọc thêm ở các lớp 6, 7.

- Thân gầy guộc, lá mong manh

Mà sao nên lữ nên thành tre ơi?

Ở đâu tre cũng xanh tươi

Cho dù đất sỏi đất vôi bạc màu

(Tre Việt Nam – Nguyễn Duy)

- Chú bé loắt choắt,

Cái xác xinh xinh,

Cái chân thoăn thoắt,

Cái đầu nghênh nghênh.

(Lượm – Tố Hữu)

- Một cây làm chẳng nên non

Ba cây chụm lại nên hòn núi cao

(Tục ngữ)

- Ông trời

Mặc áo giáp đen

Ra trận

Muôn nghìn cây mía

Múa gươm

Kiến

Hành quân

Đầy đường

(Mưa – Trần Đăng Khoa)

- Càng đổ dần về hướng mũi Cà Mau thì sông ngòi, kênh rạch càng bủa giăng chi chít như mạng nhện.

Dòng sông Năm Căn mênh mông, nước ầm ầm đổ ra biển ngày đêm như thác, cá nước bơi hàng đàn đen trũi nhô lên hụp xuống như người bơi ếch giữa những đầu sóng trắng.

Thuyền xuôi giữa dòng con sông rộng hơn ngàn thước, trông hai bên bờ, rừng đước dựng lên cao ngất như hai dãy trường thành vô tận.

(Sông nước Cà Mau)

Ý nghĩa - Nhận xét

- Qua những lí lẽ, chứng cứ chặt chẽ và toàn diện của tác giả, học sinh nhận thấy được sự giàu có và đẹp đẽ của tiếng Việt trên nhiều phương diện: ngữ âm, từ vựng, ngữ pháp. Đồng thời, học sinh còn nhận ra được những phẩm chất bền vững và giàu khả năng sáng tạo trong quá trình phát triển lâu dài của ngôn ngữ dân tộc, nó là một biểu hiện hùng hồn cho sức sống của dân tộc.

- Học sinh từ bài học, thêm yêu mến ngôn ngữ mẹ đẻ và có ý thức giữ gìn vẻ đẹp, sự trong sáng của tiếng Việt.